

Provtagningsanvisning för *Bordetella pertussis*/parapertussis PCR

Avgränsning/Bakgrund

Provtagning för kikhosta rekommenderas främst vid misstanke om pertussisfall nära små barn (<1år), hos gravida kvinnor samt vid oklara pneumonier inom slutenvården.

Kikhosta orsakas av bakterien *Bordetella pertussis* men även andra arter som *B. parapertussis* kan ge liknande symptom. Sjukdomsförloppet ger i typiska fall först 1-2 veckors förkylningssymptom och därefter hostattacker med kikningar.

Smittsamheten är högst de första veckorna. Både lindriga fall utan kikningar och svåra pneumonier förekommer. Sjukdomen kan förekomma hos både barn och vuxna.

Provtagning

Nasofarynxprov rekommenderas i första hand. För in en flockad NPH-pinne (från eNAT-kit) längs näsbotten till bakre nasofarynxväggen, låt sitta kvar ca 10 sekunder och rotera om möjligt pinnen. Stoppa ner pinnen i ett eSwab-rör. eNAT-röret och eSwab-pinnen kasseras. Torr bomullspinne kan INTE användas.

Provet kan förvaras upp till 3 dygn och helst i kylskåp.

Provtagningskit:

Flocked swab Copan eSwab. Artikelnummer 102431. Beställs från Centralförrådet.

Flocked swab eNAT (blå kork). Artikelnummer 103235. Beställs från Centralförrådet.

Svar och bedömning

Analys sker vardagar, mån-fre. Besvaras *Bordetella pertussis* (DNA) PÅVISAT/Ej påvisat samt *Bordetella parapertussis* (DNA) PÅVISAT/Ej påvisat. Endast fynd av *B. pertussis* är anmälningspliktiga enligt Smittskyddslagen.

Prov besvaras senast nästkommande vardag efter ankomst till laboratoriet.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

Analysen kan vara positiv upp till 3 veckor efter insjuknandet. Felaktig provtagning inklusive icke-rekommenderat provtagningsmaterial kan sänka känsligheten i analysen och accepteras därför som regel inte för analys. I enstaka fall kan *B. holmesii* eller *B. bronchiseptica* vara svåra att skilja från svagt positiva prov för *B. pertussis* och i oklara fall med atypisk klinisk bild bör laboratoriet kontaktas för konfirmerande analys.